

РЕШЕНИЕ

№ 365

гр.София, 22 юли 2025 год.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ВЪРХОВНИЯТ КАСАЦИОНЕН СЪД, ТРЕТО НАКАЗАТЕЛНО ОТДЕЛЕНИЕ, в публично заседание на двадесети март две хиляди двадесет и пета година в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: БЛАГА ИВАНОВА
ЧЛЕНОВЕ: КАЛИН КАЛПАКЧИЕВ
ВЛАДИМИР АСТАРДЖИЕВ

при участието на секретаря Н. ПЕЛОВА и прокурора С. МИЛЕВА, разгледа докладваното от съдия АСТАРДЖИЕВ КНОХД № 151 по описа за 2025 год., за да се произнесе, взе предвид:

Производството е по реда на Глава 23 от НПК.

Образувано е по касационен протест на Апелативна прокуратура-София и по касационна жалба на подсъдимия Л. Н. С. чрез упълномощения защитник адв. И. А. срещу Присъда № 41/18.12.2023 г. по ВНОХД № 830/2023 г. на Софийски апелативен съд, НО, 9 състав.

С присъда № 260002/24.01.2023 г., постановена по НОХД № 4754/2019 г. по описа на Софийски градски съд, НО, 15 състав подсъдимият Л. Н. С. е признат за виновен за това, че на 29.10.2018 г. около 10.00 часа в [населено място] в качеството на длъжностно лице е поискал дар в големи размери - сумата от 45 000 лв. от О. Д. О., която не му се следва и на 28.11.2018 г. около 14.00 часа приел от О. Д. О. дар, който не му се следва - сумата от 15 000 лв., за да извърши друго престъпление във връзка със службата си - по чл. 282, ал. 1 НК - чрез нарушаване на описани в присъдата служебни задължения, поради което и на основание чл.302, т. 4 НК вр. чл. 301, ал. 3 вр. ал. 1, пр. 1 и пр. 2 НК и чл. 54 НК е осъден на лишаване от свобода за срок от 4 години, глоба в размер на 15 000 лв., лишаване от право да заема длъжност в сферата на държавната и общинската администрация и в органите по приходите и публичните изпълнители за срок от пет години, лишаване от право да упражнява професия и дейност на „орган по приходите“ и „публичен изпълнител“ за срок от пет години и е постановена конфискация в полза на държавата на 1/2 идеална част от лек автомобил (марка, модел МПС) с ДК [рег.номер на МПС] и рама S.. Подсъдимият С. е оправдан по обвинението деянието да е било извършено при условията на чл. 26, ал. 1 НК и по част от инкриминираните нарушения, свързани с чл. 282 НК.

На основание чл. 57, ал. 1, т. 3 ЗИНЗС е определен първоначален общ режим за изтърпяване на наложеното наказание „лишаване от свобода“, като е зачетено времето, през което подсъдимият С. е бил с мерки за неотклонение „задържане под стража“ и „домашен арест“.

Със същата присъда подсъдимата М. Т. Ф. е призната за виновна за това, че за времето от около 10.00 часа на 29.10.2018 г. до 14.00 часа на 28.11.2018 г. в качеството на длъжностно лице и изпълняваща функциите на ръководител на екип

съзнателно е допуснала подчинено на нея лице - Л. Н. С. да извърши престъпление по чл. 302, т. 4 НК вр. чл. 301, ал. 3 вр. ал. 1, пр. 1 и пр. 2 НК, свързано с работата му, поради което и на основание чл. 285 НК и чл. 54 НК е осъдена на лишаване от свобода за срок от три години, глоба в размер на 5 000 лв., лишаване от право да заема длъжност в сферата на държавната и общинската администрация и в органите по приходите и публичните изпълнители за срок от четири години, лишаване от право да упражнява професия и дейност на „орган по приходите“ и „публичен изпълнител“ за срок от четири години и е постановена конфискация в полза на държавата на 1/6 идеална част от недвижим имот - апартамент от 57,120 кв. м, стара имотна партида (№) находящ се в [населено място],[жк][жилищен адрес]. Подсъдимата е оправдана да е допуснала Л. П. С. да извърши престъплението при условията на чл.26, ал.1 НК.

На основание чл. 66, ал. 1 НК изпълнението на наложеното на подсъдимата Ф. наказание „лишаване от свобода“ е отложено за изпитателен срок от пет години. Върху двамата подсъдими са възложени съответно разноските, направени в досъдебното и в съдебното производство.

По въззивни жалби на двамата подсъдими чрез техните защитници е образувано ВНОХД № 830/2023 г. по описа на Софийски апелативен съд, НО, 9 състав. След проведено въззивно съдебно следствие, при което са събрани писмени доказателства, въззивният съд е постановил Присъда № 41/18.12.2023 г., с която присъдата на първата инстанция е отменена в частта, с която подсъдимата М. Т. Ф. е била призната за виновна в извършване на престъпление по чл. 285 НК, като на основание чл.304 НПК тя е призната за невиновна и оправдана по това обвинение и са увеличени разноските, които се възлагат на подсъдимия Л. Н. С.. В останалата част присъдата на първата инстанция е потвърдена.

Срещу тази присъда са постъпили касационният протест на АП-София и касационната жалба на подсъдимият С. чрез неговия защитник - адв. А., по които е образувано настоящето касационно производство.

В касационния протест и неговото допълнение се излагат доводи за допуснати от въззивния съд съществени процесуални нарушения и за неправилно приложение на закона с оправдаването на подсъдимата Ф., като се твърди, че не са кредитирани доказателства в подкрепа на обвинението и се сочи, че подсъдимата е била наясно с искането на пари от страна подсъдимия С., което се потвърждавало от показанията на св. О. и изявленията на подсъдимия С., записани с приложените по делото специални разузнавателни средства. Иска се отмяна на присъдата на въззивния съд в нейната оправдателна част и връщане на делото за ново разглеждане от въззивната инстанция.

В касационната жалба и нейното допълнение се излагат аргументи за съществени процесуални нарушения, неправилно приложение на закона и за явна несправедливост на наложеното на подсъдимия С. наказание. Твърди се, че липсва дължимият доказателствен анализ, като са пренебрегнати възражения на защитата, свързани с противоречия в показанията на св. О. и едностранчиво са обсъдени обясненията на подсъдимия. Оспорва се извода за наличие на квалифициращото обстоятелство по чл. 301, ал. 3 НК, свързано с извършване на престъпление по чл. 282 НК и се оспорват изводите, че няма провокация към подкуп. Излагат се подробни доводи за явна несправедливост на наложеното наказание, като се набляга на липсата на отегчаващи обстоятелства и наличието на редица смекчаващи обстоятелства, които не са отчетени адекватно от въззивния съд. Иска се прилагането на чл. 354 ал. 1, т. 2, пр.последно НПК, алтернативно - връщане на делото за ново разглеждане за отстраняване на допуснати съществени процесуални

нарушения, алтернативно - намаляване размера на наложеното наказание „лишаване от свобода” с прилагането на чл. 66, ал. 1 НК.

Постъпило е и възражение от защитника на подсъдимата М. Т. Ф. - адв. П. К. срещу касационния протест на АП-София, в което се оспорват доводите за наличие на допустителство, извършено от подсъдимата Ф. и се оборват основанията, въз основа на които се иска нейното осъждане.

В съдебното заседание на касационния съд представителят на ВКП иска уважаване на протеста и обосновава неправилен доказателствен анализ на въззивната инстанция, довел до оправдаване на подсъдимата. Оспорва касационната жалба на подсъдимия С. и твърди, че коректно и вярно са анализирани показанията на св. О., като обосновава и завишена степен на обществена опасност на подсъдимия С..

Защитникът на подсъдимия Л. Н. С. - адв. И. А. поддържа депозираната жалба и излага доводи за наличие на съществени процесуални нарушения, свързани с доказателствения анализ на въззивния съд и липсата на отговор на съществени доводи на защитата, твърди нарушение на закона при осъждането на подсъдимия, доколкото имало провокация към подкуп и нямало нарушения, които да позволяват извод за възможно извършване на престъпление по чл. 282 НК.

Защитата подробно обосновава алтернативно искане за намаляване на наказанието на подсъдимия С. и прилагане на института на условното осъждане.

Подсъдимият Л. Н. С. поддържа доводите на своя защитник и в последната си дума моли да бъде отменена присъдата на въззивния съд и делото да бъде върнато за ново разглеждане или да бъде намалено наложеното наказание.

Защитниците на подсъдимата М. Т. Ф. - адв. В. М. и адв. Ю. С. пледират за потвърждаване на присъдата на въззивния съд по отношение оправдаването на подсъдимата Ф., като подкрепят доказателствения анализ, извършен от втората инстанция и сочат, че подсъдимата не е имала знание за искания от подсъдимия С. подкуп.

Подсъдимата М. Т. Ф. поддържа доводите на своите защитници и иска присъдата на въззивния съд да бъде потвърдена.

Върховният касационен съд, като съобрази доводите в касационния протест и неговото допълнение, в касационната жалба и нейното допълнение, във възражението на подсъдимата Ф., както и аргументите, изложени от страните в съдебното заседание, намери следното:

Касационният протест на АП-С. и касационната жалба на адв. А. като защитник на подсъдимия С. са допустими съгласно чл. 350 НПК, като са подадени от легитимирани страни в процеса срещу акт от посочените в чл. 346, т. 1 НПК.

Разгледани по същество ВКС намира, че касационният протест е неоснователен, а касационната жалба е частично основателна.

Настоящият съдебен състав на Върховния касационен съд на първо място трябва да се произнесе по изложените в касационния протест и в касационната жалба на подсъдимия Л. Н. С. твърдения за наличие на допуснати нарушения на процесуалните правила, довели до ограничаване на правата на страните в наказателното производство по смисъла на чл. 348, ал. 3 вр. ал. 1, т. 2 НПК. Наличието на такива нарушения би предопределило връщането на делото за ново разглеждане на състав на въззивния съд за тяхното отстраняване и би препятствало произнасянето по доводите за неправилно приложение на материалния закон и за явна несправедливост на наложеното наказание, развити в протеста и жалбата.

В касационния протест се твърди, че са нарушени процесуалните правила, свързани с установяването, проверката и оценката на релевантните факти и е извършен неправилен анализ и оценка на доказателствата, като не са кредитирани

доказателства в подкрепа на обвиненията, без да се излагат конкретни аргументи за тези твърдения, като на практика се оспорва обосноваността на присъдата на въззивния съд.

В касационната жалба на подсъдимия се излагат също аргументи за неправилен доказателствен анализ, сторен от въззивната инстанция, като те са конкретизирани във връзка с твърдения на защитата за липса на отговор от въззивния съд на съществени възражения, направени от защитата пред инстанционните съдилища, свързани с анализа на доказателствените източници. Част от твърденията в касационната жалба също могат да се разгледат като свързани с обосноваността на въззивния акт, но настоящият съдебен състав намира, че е необходимо те да бъдат разгледани заедно с твърденията за процесуални нарушения при формиране на вътрешното убеждение на въззивния съд.

Воззивният съд е изготвил мотивите на своята присъда при спазване на изискванията на чл. 339, ал. 3 НПК вр. чл. 305, ал. 3 НПК, като е съобразил и обстоятелството, че дължи отговор на възраженията във въззивните жалби по силата на чл. 339, ал. 1 НПК.

В мотивите на присъдата са посочени логично и ясно причините съдът да стигне до своите изводи относно фактическата обстановка, подробно са обсъдени възраженията на защитата на подсъдимия С., като въззивният съд е изложил причините да приеме показанията на св. О., като е съпоставил тези показания с изготвените по делото веществени доказателствени средства от приложените специални разузнавателни средства, с показанията на свидетелите Т. и Д., със заключенията на техническите експертизи по делото, с писмените доказателства, вкл. с разпечатките за времето и инициаторите на проведените разговори между подсъдимия С. и св. О..

Съдът е обсъдил и обясненията на подсъдимия, като е посочил, защо споделя изводите на първата инстанция да не им даде вяра и подробно е проследил съдържанието на разговорите между подсъдимия С. и св. О. при срещите им на 02.11.2018 г. и на 28.11.2018 г., записани с използването на специални разузнавателни средства, които са били надлежно разрешени по реда на чл. 15, ал. 1 ЗСРС от оправомощен Зам.-председател на СГС с разпореждане от 02.11.2018 г.

Воззивният съд е съпоставил обясненията на подсъдимия и с експертните заключения, вкл. на видеозаписите от първата среща между подсъдимите С. и Ф. и св. О. на 19.10.2018 г., по време на която не са били използвани СРС.

Съдържанието на разговорите между подсъдимия и св. О. недвусмислено сочи на поискване и приемане на парични средства, които не се следват на подсъдимия С., за да наруши служебните си задължения като главен инспектор от НАП във връзка с осъществяваната от него ревизия на (наименование на търговско дружество).. Подробното цитиране на тези разговори от въззивния съд и съпоставянето им с писмените доказателства и заключенията на техническите експертизи, вкл. по отношение на изготвения от подсъдимия С. проект на ревизионен доклад, който напълно отговаря на уговорките между него и св. О., са позволили по логичен начин и категорично да се установят фактите за поискания и приет подкуп.

Възраженията на защитата срещу доказателствения анализ на въззивната инстанция, надградил анализа, осъществен от първата инстанция, на практика представляват недоволство от направените фактически изводи, без да се сочат пороци при формирането на вътрешното убеждение и изразяване на волята на въззивния съд.

Съдът е отговорил изрично на всички съществени възражения, сторени от защитата във въззивната жалба и при пледоариите във въззивното съдебно

заседание, свързани с установяването на фактите и приложението на закона. Обсъдени са последователно, задълбочено и пълноценно всички налични противоречия, като не се установява твърдяната логична и хронологична непоследователност в анализа на съда.

Коментирани са показанията на св. Н. (стр. 31 от мотивите на въззивния акт), на св. Д. (стр. 31-стр. 32 от мотивите), на св. Т. (стр. 32 от мотивите), отчетени са противоречията в показанията на св. О. (стр. 32-стр. 33 от мотивите), изрично е посочено становището на съда за наличие на флуоресциращо вещество не само по дясната ръка на подсъдимия С., на което подробно се спира защитата, а и по лявата ръка на подсъдимия - потвърдено от заключението на физикохимичната експертиза (т. 1, л. 118-л. 122 от досъдебното производство), което опровергава част от съществените доводи срещу присъдата на първата инстанция.

Въззивният съд е посочил и своите съображения да даде вяра на показанията на св. О. за разговора, в който е участвала подсъдимата Ф., като не е пренебрегнал показанията на този свидетел и твърденията на подсъдимия С. при проведените със св.О. срещи за знание на подсъдимата Ф. за исканите пари. Въззивният съд е направил логичен извод за липсата на несъмнена доказаност на знанието на подсъдимата за действията на подсъдимия С. по искане и приемане на подкуп след 19.10.2018 г.

Изяснен е механизмът на предаване на паричните средства в колата, управлявана от св. О. на 28.11.2018 г. - въз основа на записа на проведената среща със СРС и от показанията на този свидетел, като са ясни и „конклюдентните” действия на подсъдимия - посочване на плика, носен от него, за поставяне на парите.

В заключение ВКС не намира основания да счете, че е извършен превратен или непълен анализ на доказателствата или че въззивният съдебен акт е изготвен в нарушение на изискванията относно съдържанието на въззивната присъда, установени в чл. 339, ал. 1 и ал. 3 НПК вр. чл. 305, ал. 3 НПК. Въззивният съд не е допуснал нарушения на правилата на логиката и на изискванията на закона при установяване на фактическите положения по повдигнатите обвинения и е изготвил съдебен акт, който не страда от процесуални пороци.

Поради изложеното не са допуснати съществени нарушения на процесуалните правила по смисъла на чл. 348, ал. 3 НПК и няма основания за отмяна на присъдата на САС и за връщане на делото за ново разглеждане.

Въззивният съд не е допуснал и неправилно приложение на закона по смисъла на чл. 348, ал. 2 НПК нито с оправдаването на подсъдимата Ф., нито с потвърждаване на присъдата на първата инстанция относно осъждането на подсъдимия С. за извършено от него престъпление по чл. 302, т. 4 НК вр. чл. 301, ал. 3 вр. ал. 1, пр. 1 и пр. 2 НК.

Установената фактическа обстановка по делото не позволява да се заключи, че подсъдимата Ф. е знаела за уговорките между подсъдимия С. и св. О. и за това, че във връзка с извършваната ревизия подсъдимият С. иска парични средства и приема парични средства, на които няма право.

Въззивният съд е изложил подробни и логични мотиви за това, че от доказателствата по делото не може да се направи категоричен извод за наличието на знание в подсъдимата за тези действия на подсъдимия С..

Показанията на св. О. за проведената среща на 19.10.2018 г. разкриват изненадата на подсъдимата от твърденията на подсъдимия С. за наличие на основания за съставяне на ревизионен акт със значителна стойност на дължимите данъчни задължения на (наименование на търговско дружество) и на предприети от подсъдимата Ф. действия за изясняване на това обстоятелство. Изявленията на

подсъдимия С. при записаните разговори със св. О. за знание на подсъдимата Ф. за искането на пари за „оправяне на нещата” също не могат да позволят осъждането на подсъдимата Ф., доколкото идентични изявления подсъдимият С. е направил и за св. Н., който не е привлечен към наказателна отговорност. Тези изявления, на които се позовава прокуратурата, за да обоснове искането за осъждане на подсъдимата за извършено престъпление по чл. 285 НК, могат да имат най-различно значение, особено в контекста на мотивиране на св. О. да плати исканата голяма сума от 45 000 лв. в кратките срокове (до началото на месец декември 2018 г.), за които става дума в записаните разговори от 02.11.2018 г.

Нито св. О., нито подсъдимия С. са посочили някакво друго касателство на подсъдимата с искания подкуп и не съществуват доказателства за обективно наличие на изпълнително деяние по чл. 285 НК. Обстоятелството, което е послужило на първата инстанция като основание да счете, че подсъдимата Ф. е знаела за действията на подсъдимия С. - наличието на изпратен от него по електронната поща проект на ревизионен доклад, който подсъдимата е предала доброволно на разследващите органи на 28.11.2018 г., почива на предположението, че подсъдимата е прочела този ревизионен доклад преди получаването на пари от подсъдимия С. на 28.11.2018 г. за което не съществуват обективни доказателства. Не съществуват и доказателства подсъдимата да е знаела за уговорките между св. О. и подсъдимия С., за действията, осъществени от подсъдимия С., както и за наличието на значителни грешки в счетоводството на (наименование на търговско дружество), които биха могли да доведат до установяването на значителни задължения към фиска.

В този смисъл въззивният съд правилно е приложил закона, като е оправдал подсъдимата М. Т. Ф. по внесеното срещу нея обвинение за извършено престъпление по чл. 285 НК.

Установената фактическа обстановка в същото време потвърждава извода на съдилищата, че подсъдимият Л. Н. С. е осъществил от обективна и субективна страна състава на престъплението по чл. 302, т. 4 НК вр. чл. 301, ал. 3 вр. ал. 1, пр. 1 и пр. 2 НК.

Подсъдимият С. на 29.10.2018 г. е имал качество длъжностно лице, поискал е от св. О. дар в големи размери - парична сума от 45 000 лв., която не му се следва и на 28.11.2018 г. е приел първото плащане от траншовете на поискания дар - сумата от 15 000 лв., която не му се следва, като е сторил това, за да наруши служебните си задължения, които са изисквали той да състави ревизионен акт за всички установени данъчни задължения за действително дължим данък от (наименование на търговско дружество).

Неоснователни са възраженията на защитата за наличие на провокация към подкуп. Самият подсъдим е поискал от св. О. заплащането на парични средства, като подробно му е разяснил какви действия би могъл да предприеме, ако не получи подкупа и колко голямо плащане ще възникне за (наименование на търговско дружество), разяснил е на св. О. възможностите да се състави ревизионен акт на много по-ниска стойност срещу получаването на паричната сума от 45 000 лв. Действията, които подсъдимият е извършил са изцяло в кръга на неговата служба, тези действия са в нарушение на посочените в диспозитива на първоинстанционната присъда задължения, които не са диспозитивни норми, а представляват изисквания за конкретни правомерни действия на подсъдимия С. при извършване на данъчната ревизия. В тази насока позоваването върху практиката на ВАС за задължителния характер на нормите на чл. 37, ал. 1 и чл. 110, ал. 1 и ал. 2 ДОПК от страна на първата инстанция и на въззивния съд е коректно и няма нарушение при квалифицирането на деянието на подсъдимия С. по чл. 301,

ал. 3 НК, доколкото подсъдимият С. е поискал паричните средства и впоследствие приел част от тях именно за да извърши престъпление във връзка със службата си - по чл. 282, ал. 1 НК. Без значение е обстоятелството, че ревизионният доклад, съставен от подсъдимия С., е бил само проект. Обвинението не твърди, че подсъдимият е извършил престъпление по чл. 282, ал. 1 НК, а съставянето на проект на ревизионен доклад, в който не са установени действителните задължения на (наименование на търговско дружество), а значително по-ниски задължения и изпращането на този доклад на ръководителя на ревизията - подсъдимата Ф. по служебната електронна поща обективират намерението на подсъдимия С. да извърши последващо престъпление във връзка със своята служба. Всъщност тези действия поставят началото на осъществяването на изпълнителното деяние по чл. 282, ал. 1 НК като сложен фактически състав.

Представените по делото разпечатки относно проведените по телефон разговори между подсъдимия С. и св. О. и заключенията на техническите експертизи на комуникационните средства разкриват активната роля на подсъдимия С. в отношенията му със св. О. във връзка с искането на наследващи се на подсъдимия пари, за да извърши престъпление във връзка със службата. Съдържанието на записаните със СРС разговори между двамата, както и показанията на св. О. категорично опровергават тезата за наличие на някаква провокация към подкуп, доколкото св. О. се е обърнал към органите на МВР едва след поискването на подкупа на 29.10.2018 г. и последвалите действия на този свидетел, които действително са били съгласувани с органите на ГДБОП-МВР и са били под контрола на тези органи, са извършени изцяло по указания на подсъдимия С., който активно е мотивирал св. О. да даде парите, пазарил се е за начина на предаване на тези пари, отправял е искания за сроковете за предаване на парите и сам е определил времето, мястото и начина на предаването на инкриминираната парична сума от 15 000 лв., без по никакъв начин да е бил подтикван за това от поведението на св. О. (респ. от органите на ГДБОП-МВР чрез св. О.).

Въззивният съд обстоятелствено се е позовал на свързаната с полицейска провокация практика на ЕСПЧ, за да заключи, че няма нарушения на чл.6 от ЕКПЧ, доколкото полицейските органи са използвали изцяло пасивни способности за установяване на престъпната дейност на подсъдимия и са се ограничили с наблюдение, подслушване и проверка на личността на подсъдимия чрез изискване на справки и видеозаписи, без да имат активна роля при осъществяването на корупционните действия на подсъдимия С..

Посочените причини мотивират настоящия състав на ВКС да приеме, че въззивната инстанция е приложила закона правилно, както по отношение оправдаването на подсъдимата М. Т. Ф. по обвинението да е извършила престъпление по чл. 285 НК, така и по отношение потвърждаването на присъдата на първата инстанция относно осъждането на подсъдимия Л. Н. С. за извършено от него престъпление по чл. 302, т. 4 НК вр. чл. 301, ал. 3 вр. ал. 1, пр. 1 и пр. 2 НК, като при приетите фактически положения няма основание за прилагане на чл. 354, ал. 1, т. 2, пр.последно НПК или на чл. 354, ал. 3, т. 3 вр. ал. 1, т. 5 НПК.

Касационната жалба на подсъдимия С. чрез упълномощения защитник адв.И. А. е основателна в нейната част, с която се твърди явна несправедливост на определеното на този подсъдим наказание.

ВКС приема, че наказанието е явно несправедливо по смисъла на чл. 348, ал. 5, т. 1 и т. 2 НПК, доколкото очевидно не съответства на обществената опасност както на деянието, така и на дееца и неправилно не е приложен институтът на условното осъждане.

Въззивният съд е отказал да намали наложените наказания, като се е мотивирал с високата степен на обществена опасност на корупционните престъпления и високата степен на обществена нетърпимост към този род престъпления - фактори, които са отчетени от законодателя при определянето на наказанието за извършеното престъпление и не могат да бъдат отчитани отново като смекчаващи или отегчаващи обстоятелства при индивидуализацията на наказанието - в тази насока е забраната на чл. 56 НК.

Действително конкретното деяние разкрива по-висока степен на обществена опасност от обикновената при този род деяния, доколкото са налице упоритост при осъществяването на престъплението и наличие на две от формите на изпълнителното деяние по чл. 301, ал. 1 НК - „поиска” и „приеме”.

В същото време по делото е доказано наличието на много смекчаващи обстоятелства. Тези обстоятелства не могат да мотивират приложението на чл. 55 НК, доколкото най-ниското предвидено в закона наказание от три години лишаване от свобода не се явява несъразмерно тежко за деянието и личността на подсъдимия. Те налагат намаляване на наказанието до предвидения в закона минимум от три години лишаване от свобода.

Тези обстоятелства са чистото съдебно минало на подсъдимия, положителните му характеристични данни, вкл. неговата социална и благотворителна дейност, изключително влошеното му здравословно състояние, семейното му положение и сравнително напредналата му възраст. Налице е и възникнало в хода на въззивното производство ново обстоятелство - надвишаване на разумността на разглеждането на делото във времето, която се дължи на известно забавяне при администрирането на касационните протест и жалба - присъдата на въззивния съд е постановена на 18.12.2023 г., а касационното производство е образувано едва на 18.02.2025 г.

Общата продължителност на наказателното производство надхвърля шест години и половина. Това забавяне не се дължи на действия на подсъдимите С. и Ф..

Част от забавянията са свързани с пандемията от Ковид 19 и са били обективно свързани с обявеното извънредно положение или заболявания на участници в производството, но като цяло продължителността на наказателното производство не съответства на фактическата и правна сложност на делото и тази продължителност трябва да бъде отчетена като смекчаващо отговорността на подсъдимия С. обстоятелство, тъй като възпитателното въздействие на наказателния процес е намерило своето проявление в продължителния период, през който подсъдимият е търпял наложените ограничения от положението му на привлечено към наказателна отговорност лице и е изпитвал несигурност и притеснение кога и как ще бъде реализирана неговата наказателна отговорност.

Налице е и несъобразяване на наказанието глоба в размер на 15 000 лв., наложено от съдилищата, с данните за имущественото състояние на подсъдимия, като от приложените по делото справки за неговото имущество и доходи е установено, че той притежава идеална част от един лек автомобил и получава само трудово възнаграждение. Влошеното здравословно състояние на подсъдимия налага често използване на отпуск по болест със съответното намаляване на получаваните от него средства. Поради това и в съответствие с изискванията на чл. 47, ал. 1 НК и чл. 54 НК определеният от първата инстанция и потвърден от въззивния съд размер на глобата също следва да бъде намален.

Посочените причини мотивират съдебния състав да намали наказанието лишаване от свобода за подсъдимия Л. Н. С. от четири години на три години и намаляването на глобата от 15 000 лв. на 10 000 лв. Съдът счита, че трябва да потвърди налагането на кумулативно предвидените в чл. 302 НК наказания

лишаване от права по чл. 37, ал. 1, т. 6 и т. 7 НК и конфискация на определено имущество - 1/2 идеална част от лек автомобил.

В своята съвкупност тези наказания отговарят на изискванията на чл. 57, ал. 2 НК и ще способстват за постигане на целите по чл. 36 НК, като от една страна ще посочат обществената непоносимост към корупционните престъпления и ще изиграят предвидената превантивна роля към нестабилните членове на обществото, а от друга ще отчетат особеностите на конкретния случай, продължителността на наказателното производство и най-вече здравословното състояние на подсъдимия С. и ще способстват за реализиране на целите на специалната превенция - предотвратяване извършването на подобни престъпления чрез лишаването на подсъдимия от право да упражнява дейностите и професиите, от които е лишен по реда на чл. 37, ал. 1, т. 6 и т. 7 НК. Съвкупността от наказанията ще напъти подсъдимия към осъзнаване на неговата отговорност за стореното и ще пресече всеки опит за противоправно поведение.

Определеното наказание от три години лишаване от свобода позволява прилагането на института на условното осъждане по чл. 66, ал. 1 НК., доколкото не съществуват материални пречки за това. Налага се наказание от три години лишаване от свобода и подсъдимият С. не е осъждан към момента на извършване на престъплението, за което е ангажирана наказателната отговорност по настоящето дело. Налице е и последната предпоставка на чл. 66, ал. 1 НК - целите на наказанието и най-вече поправянето и превъзпитаването на подсъдимия С. не налагат ефективното изтърпяване на наложеното наказание лишаване от свобода.

Посочените вече здравословно състояние и сравнително напреднала възраст на подсъдимия С. и продължителността на наказателния процес за стореното от него, позволяват извод за възможност подсъдимият С. да осъзнае своята отговорност и да се съобрази с изискванията за нормално и законосъобразно поведение без изолирането му в затворническа среда. Подсъдимият С. няма други криминални прояви, извън наказаната в настоящето производство, има добра социална интеграция и адаптация, семейство, близки, положителна обкръжаваща среда, занимава се с благотворителност и с обществена дейност - обстоятелства, които разкриват инцидентността на престъпната му дейност и позволяват отлагане на изпълнението на наложеното наказание лишаване от свобода.

Продължителността на изпитателния срок следва да бъде максималната от пет години, предвидена в чл. 66, ал. 2 вр. ал. 1 НК. Този максимален изпитателен срок ще отчете високата укоримост на престъпната дейност на подсъдимия С. и посочените по-горе отегчаващи обстоятелства и за сравнително дълъг период от време ще ограничи подсъдимия С. да извършва противоправни прояви, които могат да доведат до активирането на наложеното наказание лишаване от свобода по реда на чл. 68, ал. 1 НК.

Водим от всичко изложено и на основание чл. 354, ал. 2, т. 1 и т. 3 вр. ал. 1, т. 4 от НПК, Върховен касационен съд, Трето наказателно отделение

Р Е Ш И:

ИЗМЕНЯВА Присъда № 41/18.12.2023 г. по ВНОХД № 830/2023 г. по описа на Софийски апелативен съд, НО, 9 състав в частта, с която са потвърдени наложените на подсъдимия Л. Н. С. наказания лишаване от свобода и глоба и определения общ режим за изтърпяване на наказанието лишаване от свобода, като:

НАМАЛЯВА наложеното на подсъдимия Л. Н. С. наказание лишаване от свобода на ТРИ ГОДИНИ.

НАМАЛЯВА наложеното на подсъдимия Л. Н. С. наказание глоба на 10 000 лв. (десет хиляди лв.).

НА ОСНОВАНИЕ чл. 66, ал. 1 НК ОТЛАГА изпълнението на наложеното на подсъдимия Л. Н. С. наказание лишаване от свобода за изпитателен срок от ПЕТ ГОДИНИ и ОТМЕНЯ приложението на чл. 57, ал. 1, т. 3 ЗИНЗС.

ОСТАВЯ В СИЛА Присъда № 41/18.12.2023 г. по ВНОХД № 830/2023 г. по описа на Софийски апелативен съд, НО, 9 състав в останалата част.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване и протест.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.